

predsjednik Thomas S. Monson

## Blagoslovi hrama

*Kako odlazimo u hram, ondje možemo zadobiti dimenziju duhovnosti i osjećaj mira.*

**M**oja voljena braćo i sestre, kako li sam zahvalan što sam s vama u ovo predivno uskršno jutro kada su sve naše misli okrenute Spasitelju svijeta. Izražavam svoju ljubav i pozdrave svakome od vas i molim se da Nebeski Otac nadahne moje riječi.

Ovaj sabor obilježava sedam godina od kada sam podržan kao predsjednik Crkve. Bile su to godine pune posla, ispunjene ne samo s mnogim izazovima, nego i bezbrojnim blagoslovima. Među najradosnijim i najsvetijim od tih blagoslova bila je i prilika za posvećenje novih i renoviranih hramova.

Nedavno, u studenom prošle godine, imao sam povlasticu posvetiti prekrasan novi hram Phoenix Arizona. Uz mene su bili predsjednik Dieter F. Uchtdorf, starješina Dallin H. Oaks, starješina Richard J. Maynes, starješina Lynn G. Robbins i starješina Kent F. Richards. Večer prije posvećenja, održana je predivna kulturna proslava na kojoj je sudjelovalo preko 4.000 mladih iz okruga hrama. Sljedećeg dana, hram je posvećen u tri sveta i nadahnjujuća zasjedanja.

Izgradnja hramova je vrlo jasan pokazatelj rasta Crkve. Trenutno su

otvorena 144 hrama diljem svijeta, 5 hramova se renovira, a 13 je još u izgradnji. Osim toga, 13 prethodno najavljenih hramova u raznim su fazama pripreme prije početka izgradnje. Ove godine očekujemo ponovno posvećenje 2 hrama i posvećenje novih 5 hramova koji su predviđeni za završetak.

Protekle dvije godine, dok smo koncentrirali svoj trud prema dovršenju prethodno najavljenih hramova, zastali smo s planovima za sve dodatne hramove. Ovoga mi je jutro, međutim, drago najaviti tri nova hrama koji će biti izgrađeni na sljedećim lokacijama: Abidjan, Obala Bjelokosti; Port-au-Prince, Haiti; i Bangkok, Tajland. Kakvi samo čudesni blagoslovi očekuju naše vjerne članove u tim područjima i, zaista, gdje god se hramovi nalaze diljem svijeta.

Postupak određivanja potreba i pronalaženja lokacija za dodatne hramove je stalan, jer želimo da što je moguće više članova ima mogućnost otići u hram bez žrtvovanja vremena i sredstava. Kao što smo to činili u prošlosti, obavještavat ćemo vas o odlukama donesenima s time u vezi.

Dok razmišljam o hramovima, moje se misli okreću mnogim

blagoslovima koje ondje primamo. Kada ulazimo kroz vrata hrama, za sobom ostavljamo sva ometanja i zbunjenosti svijeta. U tom ćemo svetom utočištu naći ljepotu i red. Ondje se nalazi odmor našim dušama i predah od naših životnih briga.

Kako odlazimo u hram, ondje možemo zadobiti dimenziju duhovnosti i osjećaj mira koji nadvisuje svaki drugi osjećaj koji ljudsko srce može osjetiti. Uхватit ćemo istinsko značenje riječi Spasiteljevih kada kaže: »Ostavljam vam mir; mir, i to svoj, dajem vam... Neka se ne uznemiruje i ne plaši vaše srce.«<sup>1</sup>

Takav mir može dosegnuti svako srce – srce koje je uznemireno, srce koje je opterećeno tugom, srce koje je zbunjeno, srce koje moli za pomoć.

Nedavno sam, iz prve ruke, naučio o mladiću koji je odlazio u hram srca koje je vapilo za pomoć. Mnogo mjeseci ranije, primio je poziv služiti misiju u Južnoj Americi. Međutim, njegova je viza odgođena na tako dugo razdoblje da je bio ponovno prebačen na misiju u Sjedinjene Države. Iako razočaran što nije mogao služiti u području na koje je prvotno bio pozvan, svejedno je radio naporno na svojem novom zaduženju, odlučan služiti što je bolje mogao. Međutim, postao je obeshabren negativnim iskustvima koje je doživio s misionarima koje je više zanimala zabava nego širenje evanđelja.

Nakon nekoliko kratkih mjeseci mladić je pretrpio vrlo ozbiljni zdravstveni izazov koji ga je djelomično paralizirao te je bio poslan kući na bolovanje.

Nakon nekoliko mjeseci mladić je potpuno ozdravio, a njegova je paraliza nestala. Rečeno mu je da će mu još jednom biti omogućeno da služi kao misionar, blagoslov za koji se svakodnevno molio. Jedine razočaravajuće vijesti su bile da bi se morao vratiti na misiju s koje je otišao, gdje je osjetio da ponašanja i stavovi nekih misionara nisu kakvi bi trebali biti.

Došao je u hram potražiti utjehu i potvrdu da će doživjeti dobro iskustvo kao misionar. Njegovi su roditelji također molili da ovaj posjet hramu pruži tako potrebnu pomoć njihovom sinu.

Kako je mladić ušao u celestijalnu dvoranu nakon zasjedanja, sjeo je na stolac i počeo moliti za vodstvo svog Nebeskog Oca.

Drugi koji je ušao u celestijalnu dvoranu nedugo nakon njega bio je mladić imenom Landon. Dok je hodao prostorijom, njegov je pogled odmah privukao mladića koji je sjedio u stolcu, očiju zatvorenih i očito u molitvi. Landon je primio nepogrešivi poticaj da bi se trebao obratiti mladiću. Oklijevajući, naposljetku je odlučio pričekati, da ga ne ometa. Prošlo je nekoliko trenutaka, a mladić se još uvijek molio. Landon nije više mogao odgađati poticaj. Prišao je mladiću i nježno ga potapšao po ramenu. Mladić je otvorio svoje oči, začuden što ga je netko omeo. Landon je potihlo rekao: »Osjetio sam poticaj da trebam razgovarati s tobom, iako nisam siguran zašto.«

Kako su počeli razgovarati, mladić je otvorio svoje srce Landonu, objašnjavajući mu svoje okolnosti te naposljetku svoju želju da primi utjehu i ohrabrenje u vezi sa svojom misijom. Landon, koji se vratio s uspješne misije prije samo godinu dana, ispričao je o svojim vlastitim iskustvima s misije, izazovima i brigama s kojima se suočavao, načinu na koji se okrenuo Gospodinu za pomoć te blagoslovima koje je primio. Njegove su riječi bile pune utjehe i sigurnosti, a njegov entuzijizam za misiju zarazan. S vremenom, kada su mladićevi strahovi izbljedjeli, on je osjetio mir. Osjetio je duboku zahvalnost jer je shvatio da su njegove molitve uslišane.

Dvojica mladića molila su zajedno, a onda je Landon bio spreman otići, sretan što je poslušao nadahnuće koje mu je došlo. Kada je ustao, mladić je upitao Landona: »Gdje si služio svoju misiju?« Do tog trenutka, niti jedan od njih nije spomenuo ime misije u kojoj je služio. Kada je Landon rekao ime svoje misije, suze su ispunile oči ovog mladića. Landon je služio u toj istoj misiji u koju se mladić vraća!

U nedavnom pismu Landon mi je naveo nekoliko riječi tog mladića upućenih njemu: »Želio sam da me Nebeski Otac blagoslovi, no nikada nisam niti zamišljao da će mi poslati nekoga tko će mi pomoći, a tko je služio u istoj misiji kao i ja. Sada znam da će sve biti u redu.«<sup>2</sup> Ponizna

molitva iskrenog srca je poslušana i uslišana.

Moja braćo i sestre, u svojim ćemo životima nailaziti na kušnje, napasti i izazove. Kada odlazimo u hram, prisjećajući se saveza sklopljenih ondje, bolje ćemo moći nadvladati te kušnje i nositi se s napastima. U hramu možemo pronaći mir.

Blagoslovi hrama su dragocjeni. Ono za što sam zahvalan svakog dana svoga života jest ono što smo moja voljena supruga Frances i ja primili kada smo kleknuli pred svetim oltarom i sklopili saveze obvezujući se zajedno za svu vječnost. Nema dragocjenijeg blagoslova za mene od mira i utjehe koje primam spoznajom da ćemo ponovno biti zajedno.

Neka nas Nebeski Otac blagoslovi da možemo štovati duha hrama, da obdržavamo njegove zapovijedi te da pažljivo pratimo korake našeg Gospodina i Spasitelja, Isusa Krista. Svjedočim da je on naš Otkupitelj. On je Božji Sin. On je onaj koji je izašao iz groba u to prvo uskrsno jutro, donoseći sa sobom dar vječnoga života svoj Božjoj djeci. Ovog prekrasnog dana dok slavimo taj značajni događaj, izrecimo molitve zahvalnosti za njegov veliki i čudesni dar nama. Neka tako bude, molim ponizno u njegovo sveto ime. Amen.

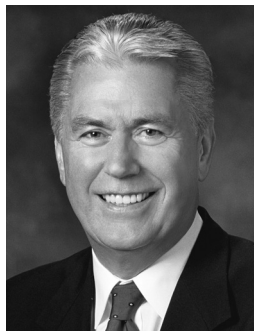
#### NAPOMENE

1. Ivan 14:27.
2. Pismo u posjedu Thomasa S. Monsona.

## Naučavanja za naše doba

**O**d svibnja 2015. do listopada 2015. lekcije Melkisedekovog svećeništva i Potpornog društva četvrte nedjelje trebaju se pripremiti temeljem jednog ili više govora s Općeg sabora u travnju 2015. U listopadu govori se mogu odabrati ili s Općeg sabora u travnju 2015. ili s Općeg sabora u listopadu 2015. Predsjednici okola i okruga trebaju odabrati koji će se govori koristiti u njihovim područjima ili mogu tu dužnost dodijeliti biskupima i predsjednicima ograna.

Ti su govori dostupni na mnogim jezicima na stranici [conference.lds.org](http://conference.lds.org).



predsjednik Dieter F. Uchtdorf

drugi savjetnik u Prvom predsjedništvu

## Dar milosti

*Danas i zauvijek Božja je milost dostupna svima čija su srca slomljena i duh raskajan.*

**N**a uskrсну nedjelju slavimo dugo čekani i najslavniji događaj u povijesti svijeta.

To je dan koji je sve promijenilo. Tog dana, moj se život promijenio. Vaš se život promijenio.

Sudbina sve Božje djece se promijenila.

Tog je blagoslovljenog dana, Spasitelj čovječanstva, koji je na sebe preuzeo lance grijeha i smrti u čijim smo okovima bili, razbio te lance i oslobodio nas.

Zbog te žrtve našeg voljenog Spasitelja, smrt nema žalac, grob nije pobijedio,<sup>1</sup> Sotona nema vječnu moć, a mi smo »uskrsnućem Isusa Krista od mrtvih ponovno ro[deni] za živu nadu«.<sup>2</sup>

Doista, apostol Pavao ispravno je rekao da možemo »tješ[iti] jedan drugoga tim riječima«.<sup>3</sup>

### Božja milost

Često govorimo o Spasiteljevu pomirenju – i to je ispravno!

Jakovljevim riječima: »Zašto, naime, ne govoriti o pomirenju Kristovu i ne polučiti savršenu spoznaju o njemu?«<sup>4</sup> No dok »razgovaramo o Kristu, radujemo se

Kristu, propovijedamo o Kristu, [i] proričemo o Kristu«<sup>5</sup> svakom prilikom, nikada ne smijemo izgubiti svoj osjećaj divljenja i duboke zahvalnosti za vječnu žrtvu Sina Božjega.

Spasiteljevo pomirenje ne može postati nešto obično u našem podučavanju, u našim razgovorima ili u našim srcima. Ono je sveto jer je kroz tu »velik[u] i posljednj[u] žrtvu« Isus Krist donio »spasenje svima onima koji u ime njegovo uzvjeruju«.<sup>6</sup>

Čudesno je kada razmišljam da će Sin Božji sići da bi spasio nas, nesavršene, nečiste, sklone pogreškama i nezahvalne, kakvima često i jesmo. Pokušavao sam shvatiti Spasiteljevo pomirenje ograničena uma, a jedino objašnjenje kojeg sam se mogao sjetiti bilo je: Bog nas dubinski voli, savršeno i vječno. Ne mogu čak niti procijeniti »širin[u], duljin[u], visin[u] i dubin[u]... ljubav[i] Kristov[e]«.<sup>7</sup>

Snažan izraz te ljubavi jest ono što se u Svetim pismima često naziva *milost Božja* – božanska pomoć i podarivanje snage po kojoj mi rastemo od grešnih i ograničenih bića, kakvi smo sada, do uzvišenih bića »istin[e] i svjetl[a] dok se ne proslavi u istini i sve spozna«.<sup>8</sup>

Ta je milost Božja najčudesnija stvar. Ipak se često pogrešno tumači.<sup>9</sup> Unatoč tome, trebali bismo poznavati Božju milost ako namjeravamo baštiniti ono što nam je pripravljeno u njegovom vječnom kraljevstvu.

Iz tog bih razloga želio govoriti o milosti. Naročito, kao prvo, o tome kako milost *otključava vrata nebeska*, i drugo, *kako otvara prozore nebeske*.

### Prvo: Milost otvara vrata nebeska

Budući da smo svi »sagriješili i lišeni Božje slave«<sup>10</sup> i zato što »ništa nečisto ne može ući u kraljevstvo Božje«<sup>11</sup> nitko od nas nije dostojan vratiti se u nazočnost Božju.

Čak i ako ćemo služiti Bogu svom dušom, to nije dovoljno, jer ćemo i dalje biti »sluge beskorisne«.<sup>12</sup> Ne možemo zaraditi svoj put u nebo jer će se zahtjevi pravde ispriječiti poput barijere, koju smo nemoćni nadvladati sami.

Ali nije sve izgubljeno.

Milost Božja je naša velika i vječna nada.

Kroz žrtvu Isusa Krista, naum milosti umiruje zahtjeve pravde<sup>13</sup> »i [donosi] spasenje svima onima koji u ime njegovo uzvjeruju«.<sup>14</sup>

Naši grijesi, iako mogu biti poput grimiza, mogu postati bijeli poput snijega.<sup>15</sup> Budući da naš voljeni Spasitelj »dade samog sebe kao otkup mjesto sviju«<sup>16</sup> ulazak u njegovo vječno kraljevstvo nam je omogućen.<sup>17</sup>

Vrata su otključana!

No milost Božja nije tu samo da bi nas vratila u naše prethodno stanje nevinosti. Ako spasenje znači samo brisanje naših pogrešaka i grijeha, tada spasenje – koliko god čudesno bilo – ne ispunjava Očeve težnje za nas. Njegov je cilj mnogo viši: On želi

da njegovi sinovi i kćeri postanu nalik njemu.

Uz dar Božje milosti, put učenja ne vodi unatrag, nego prema gore.

On vodi u visine koje su daleko izvan našeg shvaćanja! On vodi u uzvišenje u nebeskom kraljevstvu našeg Nebeskog Oca, gdje ćemo mi, okruženi našim bližnjima, primiti »punin[u] njegov[u] i od slave njegove«. <sup>18</sup> Sve je naše, a mi smo Kristovi. <sup>19</sup> Doista, sve što Otac ima, dat će nama. <sup>20</sup>

Da bismo baštinili tu slavu, potrebno je više od otključanih vrata; moramo ući kroz ta vrata sa željom srca da se promijenimo – tako dramatično, kako opisuju Sveta pisma, se »iznova rodi[mo], da, od Boga rodi[mo], promijenit[mo] od [našeg svjetovnog] i paloga stanja u stanje pravednosti, da [nas] Bog otkupi, te da [mi] postan[emo] sinovi njegovi i kćeri«. <sup>21</sup>

#### **Drugo: Milost otvara prozore nebesa**

Drugi element Božje milosti je otvaranje prozora nebesa, kroz koje Bog izliva blagoslove moći i snage, omogućavajući nam tako da postignemo ono što bi u suprotnom bilo izvan našeg dohvata. Upravo po Božjoj milosti njegova djeca mogu nadvladati podvodne struje i živi pijesak prevaranta, izdići se iznad grijeha i »b[iti] savršeni u Kristu«. <sup>22</sup>

Iako svi imamo slabosti, možemo ih nadvladati. Doista, po milosti Božjoj, ako se ponizimo i imadnemo vjeru, ono slabo može postati jako. <sup>23</sup>

Tijekom našeg života, milost Božja udjeljuje vremenite blagoslove i duhovne darove koji uvećavaju naše sposobnosti i obogaćuju naše živote. Njegova nas milost prati. Njegova nam milost pomaže da budemo najbolji što možemo.

#### **Tko se može osposobiti?**

U Bibliji čitamo o Kristovom posjetu u dom Šimuna farizeja.

Izvana, Šimun se činio dobrim i pravednim čovjekom. Redovito je provjeravao svoj popis vjerskih obveza: obdržavao je zakone, plaćao svoju desetinu, štovao šabat, molio se svakodnevno i odlazio u sinagogu.

Ali, dok je Isus bio sa Šimunom, prišla je neka žena, oprala Spasiteljeve noge i svojim suzama pomazala njegova stopala s finim uljem.

Šimun nije bio zadovoljan tim prizorom štovanja jer je znao da je ta žena grešnica. Šimun je pomislio da ako Isus to ne zna, onda mora da nije prorok, jer inače ne bi dopustio ženi da ga dotakne.

Primjećujući njegove misli, Isus se okrenuo Šimunu i upitao: »Neki vjeronik imao dvojicu dužnika. Jedan mu je dugovao pet stotina denara, a drugi pedeset.

Kako [obojica] nisu mogli vratiti, on oprosti obojici. Koji će mu, dakle, od njih pokazivati više ljubavi?«

Šimun je odgovorio onaj kojemu je najviše oprošteno.

Isus ga je podučio produbljenu lekciju: »Vidiš li ovu ženu?... Oprošteni su joj grijesi, i to mnogi, *jer je pokazala mnogo ljubavi*. A komu se manje oprašta, taj manje pokazuje ljubavi.« <sup>24</sup>

Kojoj smo od te dvije osobe sličniji?

Jesmo li poput Šimuna? Jesmo li sigurni i smireni po pitanju svojih dobrih djela, vjerujući u vlastitu pravednost? Ili smo možda pomalo nestrpljivi prema onima koji ne žive po našim mjerilima? Radimo li sve po automatizmu, slijepo slijedimo rutinu, prisustvujemo sastancima, odlazimo na nastavu evangeoskih načela zijevajući i možda gledamo u svoj mobitel tijekom sakramentalne službe?

Ili smo poput ove žene, koja je mislila da je potpuno i beznadno izgubljena zbog grijeha?

*Ljubimo li mnogo?*

Razumijemo li svoj dug prema Nebeskom Ocu i molimo li svom dušom svojom za milost Božju?

Kada kleknemo moliti, ponavljamo li ono najbolje od naše pravednosti ili priznajemo svoje mane, molimo za Božju milost i ronimo suze zahvalnosti zbog čudesnog nauma otkupljenja? <sup>25</sup>

Spasenje se ne može kupiti s valutom poslušnosti, ono se kupuje krvlju Sina Božjega. <sup>26</sup> Razmišljati da možemo zamijeniti naša dobra djela za spaseenje je kao da kupujemo zrakoplovnu

kartu i potom mislimo da posjedujemo zrakoplov. Ili, kao da vjerujemo da nakon plaćanja najamnine za svoj stan imamo hipoteku nad cijelom zemljom.

#### **Čemu onda poslušnost?**

Ako je milost dar od Boga, zašto je onda obdržavanje Božjih blagoslova tako važno? Zašto bismo vodili računa o Božjim zapovijedima – ili o pokajanjnu, na primjer? Zašto jednostavno ne priznamo da smo grešni i dopustimo da nas Bog spasi?

Ili, kako je Pavao postavio pitanje: »Da dalje ostanemo u grijehu da se poveća milost?« Pavlov je odgovor jednostavan i jasan: »Daleko od toga!« <sup>27</sup>

Braćo i sestre, mi obdržavamo zapovijedi Božje – iz ljubavi prema njemu!

Kada se trudimo shvatiti Božji dar milosti svim svojim srcem i umom, pronalazimo još više razloga da ljubimo i slušamo našeg Nebeskog Oca u krotkosti i zahvalnosti. Dok hodamo putem učenja, ono nas obogaćuje, poboljšava, pomaže nam da postanemo nalik njemu, i vodi nas natrag u njegovu nazočnost. »Duh Gospoda [našega Boga]« donosi takvu »u nama snažnu promjenu... te više sklonosti nemamo činiti zlo, već neprestance dobro činiti.« <sup>28</sup>

Stoga, naša poslušnost Božjim zapovijedima dolazi kao prirodni izdanak naše beskrajne ljubavi i zahvalnosti za dobročinstva Božja. Taj će oblik istinske ljubavi i zahvalnosti čudesno spojiti naša djela s Božjom milosti. Krepost će resiti naše misli neprestance i naše će pouzdanje u nazočnost Božjoj ojačati. <sup>29</sup>

Draga braćo i sestre, vjerno živjeti evanđelje nije teret. Ono je radosna repeticija – priprema za baštinjenje velike slave vječnosti. Mi težimo biti poslušni našem Nebeskom Ocu jer će naši duhovi postati usklađeniji s duhovnim stvarima. Otvaraju se vidici za koje nismo znali ni da postoje. Prosvjetljenje i razumijevanje dolaze kada činimo volju Očevu. <sup>30</sup>

Milost je dar od Boga, a naša želja da budemo poslušni svakoj Božjoj

zapovijedi predstavlja istezanje naše smrtničke ruke da bi primila ovaj sveti dar od našeg Nebeskog Oca.

### Sve što možemo učiniti

Prorok Nefi značajno je doprinio našem shvaćanju Božje milosti kada je izjavio: »Radimo marljivo... da bismo djecu svoju, a i braću svoju sklonuli da povjeruju u Krista i da se s Bogom pomire. *Jer znademo da se, nakon svega što učiniti možemo, spašavamo milošću.*«<sup>31</sup>

Međutim, ponekad se pitam tumačimo li pogrešno izraz »nakon svega što učiniti možemo«. Moramo razumjeti da »nakon« nije jednako »zbog«.

Nismo spašeni »zbog« svega što možemo činiti. Je li itko od nas učinio *sve* što može činiti? Čeka li Bog dok ne potrošimo svaki napor prije nego li intervenira u našim životima svojom spasonosnom milošću?

Mnogi se ljudi osjećaju obeshrabreno jer neprestano podbacuju. Oni iz prve ruke znaju da »duh je spreman, ali je tijelo slabo«.<sup>32</sup> Oni podižu svoje glasove s Nefijem i uzvikuju: »Duša moja pati zbog bezakonja mojih.«<sup>33</sup>

Siguran sam da je Nefi znao da nam Spasiteljeva milost *dopušta i omogućava* da prevladamo grijeh.<sup>34</sup> Zbog toga je Nefi marljivo radio na uvjeravanju svoje djece i braće »da povjeruju u Krista i da se s Bogom pomire«.<sup>35</sup>

Naposljetku, *to je* ono što trebamo učiniti! I *to je* naš zadatak u smrtnosti!

### Milost je dostupna svima

Kada mislimo na ono što je Spasitelj učinio za nas dovedši nas do te prve uskrsne nedjelje, želim podići svoj glas i vikati molitve Svevišnjem Bogu i njegovom Sinu, Isusu Kristu!

Vrata nebeska su otvorena!

Prozori nebeski su otvoreni!

Danas i zauvijek Božja je milost dostupna svima čija su srca skršena i duh raskajan.<sup>36</sup> Isus Krist nam je očistio put da uzidemo u visine neshvatljive smrtničkim umovima.<sup>37</sup>

Molim se da ćemo gledati novim očima i novim srcem vječno značenje Spasiteljeve pomirbene žrtve. Molim se da uvijek iskazujemo ljubav prema Bogu i svoju zahvalnost za dar Božje beskonačne milosti obdržavanjem njegovih zapovijedi i radosnim »živ[ljenjem] nov[og] život[a]«. <sup>38</sup> U sveto ime našeg Učitelja i Otkupitelja, Isusa Krista. Amen.

### NAPOMENE

1. Vidi 1. Korinćanima 15:55; Mosija 16:8
2. 1. Petar 1:3; kurziv dodan
3. 1. Solunjanima 4:18; vidi i stihove 13-17
4. Jakov 4:12
5. 2. Nefi 25:26
6. Alma 34:10, 15
7. Efežanima 3:18-19
8. Nauk i savezi 93:28
9. Doista smo »dječica, i dosad ne razumjes[mo] kako velike blagoslove ima Otac u rukama svojim za [nas] pripravljene« (Nauk i savezi 78:17)
10. Rimljanima 3:23
11. 1. Nefi 15:34; vidi i 1. Nefi 10:21; Mojsije 6:57
12. Mosija 2:21
13. Vidi Alma 42:15
14. Alma 34:15
15. Vidi Izaija 1:18
16. 1. Timoteju 2:6
17. Vidi 2. Petrova 1:11
18. Nauk i savezi 76:56
19. Vidi Nauk i savezi 76:59
20. Vidi Nauk i savezi 84:38
21. Mosija 27:25
22. Moroni 10:32
23. Vidi Eter 12:27
24. Vidi Luka 7:36-50; kurziv dodan
25. Kristova prispodoba o farizeju i skupljaču poreza jasno ilustrira smisao (vidi Luka 18:9-14)
26. Vidi Djela 20:28
27. Rimljanima 6:1-2
28. Mosija 5:2
29. Vidi Nauk i savezi 121:45
30. Vidi Ivan 7:17
31. 2. Nefi 25:23; kurziv dodan
32. Matej 26:41; vidi također Rimljanima 7:19
33. 2. Nefi 4:17
34. Vidi 2. Nefi 4:19-35; Alma 34:31
35. 2. Nefi 25:23
36. Vidi 3. Nefi 9:19-20
37. Vidi 1. Korinćanima 2:9
38. Rimljanima 6:4